

Sant Narcís: entre mosques i huracans

El 29 d'octubre se celebra la diada de sant Narcís, màrtir l'any 307, patró de la ciutat de Girona des del 1387 i de la diòcesi des del 1864. Dues parròquies del nostre bisbat el tenen de titular, ambdues a la ciutat immortal: la de Taialà (documentada el 1107) i la del barri que porta el seu nom (inaugurada el 1971).

L'estima dels gironins pel «seu sant Narcís» és palpable des que es coneixen dades documentades del seu culte, en el segle XI. Sense anar més lluny, l'any 1287 una colla de gironins van instal·lar-se al peu de la muntanya de Toro, a Menorca. Allà van fundar un poble amb un nom ben característic, es Mercadal. Van dedicar la parròquia a sant Narcís, fins que el 1431 el patronatge fou substituït per sant Martí.

Es coneixen rastres seus a Portugal —d'on hauria estat bisbe de Braga des del 270 fins al 275—, i també a Augsburg (Alemanya) gràcies a les actes del martiri de santa Afra i l'episodi —ben conegut— en el qual va convertir al cristianisme aquesta dona mentre portava una vida «airada».

La seva fama augmentaria gràcies al «miracle de les mosques», que neix a partir d'un text escrit pel cronista Bernat Desclot el 1288, tres anys després que les tropes franceses ocupessin Girona. «Per sant Narcís, cada mosca val per sis», resa la dita.

Molts gironins visitaran per la seva festa el sepulcre, situat en una capella de la basilica de Sant Feliu. Besaran una relíquia i recolliran una bossa de cotó beneït, al qual la fe ha atorgat propietats remeieres contra el dolor d'oïda. La capella s'inaugurà el 1792. Els

diners per costejar-la van sortir de les rendes procedents d'un vaixell corsari gironí que va actuar per la Mediterrània els anys 1779 i 1780, i que es dedicava a atacar embarcacions de països enemics del Regne d'Espanya.

Sant Narcís ha estat invocat contra la pesta, els atacs de feridura (ictus cerebral), la sequera, el còlera, els aiguats, la coixesa, la febre, l'hèrnia, el mal d'orella, el mal d'ossos i els terratrèmols. El 29 d'octubre de 1867 un huracà va devastar l'avui illa americana de Sant Tomàs i també Puerto Rico, amb 800 morts en total. L'huracà fou batejat amb el nom de «Sant Narcís» per haver-se produït aquell dia. Els seus habitants es van emparar en el sant per sortir-se de la desgràcia.

Consta que en el segle XV el veneraven com a patró els sastres d'Augsburg. Per altra banda, la Junta Militar de Catalunya el va declarar l'any 1809 «Generalíssim del Principat de Catalunya». És un sant polifacètic que rep molta veneració a Filipines. Dos pobles i un barri porten el seu nom a l'illa

de Luzón. És també el patró de la ciutat i de la parròquia de Consolación, a l'illa de Cebú. L'any 1894 se li va escriure una novena en cebuà, una llengua parlada avui per uns 20 milions de persones.

També té pobles dedicats a Belize (al districte de Corozal), a Bolívia (departament de La Paz), al Quebec (Canadà) i a Mèxic (a l'estat de Sinaloa). Sant Narcís és també el nom d'una ciutat imaginària a l'obra *La subhasta del lot 49*, (1966) de l'estatunidenc Thomas Pynchon.

A Sardenya (Itàlia) té una església dedicada al poble de Suni, i a la catedral de l'Alguer hi ha una capella lateral en record de la seva protecció quan, a principis del segle XVII, la ciutat va invocar-lo perquè els alliberés d'una plaga de llagostes. Fins i tot va ser el patró dels cultivadors de blat d'aquestes terres.

Se'n poden conèixer més dades en la darrera biografia publicada: *Sant Narcís, el sant de les mosques* (Centre de Pastoral Litúrgica, 2014).

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN

“Petjada” de sant Narcís al carrer de les Mosques de Girona, on la tradició situa la casa on visqué el sant.